

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Dubium V. An asylo Ecclesiastico gaudeant alieni à fide? vel fugientes ad Ecclesiam ex causa civili?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

etiam seculis illis suorum Prædecessorum indultis, (cùm aliunde nulla Laicis potestas inquam concessa erat in Clericos) nec in hoc circa Clericos ullus abusus propositus fuerit, opus non erat facere mentionem Clericorum.

Quod autem in n. 3768. dicitur: *assumtâ unâ specie, ex propositis, censeri alteram exclusam*; quo videntur insinuare Clericos ab asylo in constitutione Innocentiana exclusos, cùm Pontifex assumpserit alteram solum speciem, de Laicis, non obtinet. Negatur enim suppositum, ibi fuisse propositam utramque speciem, & Clericorum, & Laicorum. Jam enim num. præced. ostensum est, ibi solum agi de Judicium secularium gravibus excessibus, & abusu potestatis sibi per Antecessores Pontifices indultæ pro Laicis extrahendis de loco sacro in certis casibus ultra expressos in iure communi, & in ordine ad hoc compescendum (in quo nimirum excedebatur) mentionem fieri debuisse Excessus, & abusus, de quibus ibi; erat de Laicorum extractione è loco sacro, prætextu indulgentium, nimis licentiosè extensorum; non de extractione Clericorum; ergo.

3770 Nec obstant alia, quæ communiter opponunt negantes Clericis privilegium asyli, dicentes i. canones loquentes de hoc privilegio respexisse ad Laicos tantum, ut videtur colligi ex cit. c. *Inter alia*; ubi dicitur. *Sed Rectores Ecclesiarum sibi obtinere debent membra, & vitam*, hoc est, *impetrare a Secularibus, ne ipsos condemnent ad mortem, vel pœnam corporalem*, quod non potest verificari in Clericis, qui seculari potestati non subsunt. Secundo, quod Episcopi Clericos suos & Prælati Regulares suos subditos religiosos castigant, ac puniant in Ecclesiis, & Monasteriis; ergo etiam habent potestatem, illos ibi puniendi, vel etiam inde extrahendi, ut tradant in carcerem, vel in aliud arctius Monasterium concludant. Tertio, quod sic Ecclesia videretur potius defendere delicta Clericorum. 4. quod sic Clerici, & Regulares raro possent puniri; cùm eorum delicta frequentius contingant intra claustra, vel terminos, ad quos porrigitur jus Asyli. 5. quod major sit Episcopi potestas in Ecclesiam, quam Judicis Laici; consequen-

ter ratione loci sacri minor debet esse immunitas Clericorum relatè ad illum, quam Laicorum ad istum; 6. quia potestas spiritualis licetè exercetur intra Ecclesiam; jurisdictione autem Episcoporum etiam in coercendo Clericos, potius spiritualis est, quam temporalis. 7. denique, Religiosi delinquentes in Religione subijciuntur gravibus pœnis per Clement. 1. *Si quis vero*. de privileg. & c. 2. de Regul. in 6. ergo.

Hæc, inquam, & similia, non obstant, ad r. 19. negando, quod dicitur, canones enim loquuntur generaliter, per verba *nullas, nemo*, & his similia. Ad 2. 12. per legem Asyli Episcopis non negari facultatem moderatè puniendi Clericos, vel Regulares subditos, correctionis, vel disciplinae causâ, etiam in loco abas immuni, ut alibi dictum est. Ad 3. 12. & hoc sequi, penitus tollendum Asylum; cùm spe asyli multo sæpius delinquant Laici, quod nec contrarii admittunt. Ad 4. N. seq. quia Asylum non eximit à pœnis intra locum immuniem, quæ sunt conservandæ disciplinae causâ, vel correctionis, etiam contumaces, per carceres &c. sed tantum ab expulsiōne de loco sacro in manus Laicorum in casibus non exceptis. Ad 5. 12. dato ant. N. conf. nam illa major potestas Episcoporum in Ecclesiam, in plurimis aliis salva stat, etiam negata illi hac potestate, de qua controvertitur; imò, quia Laicis nulla potestas est in Ecclesiis; Episcopi potestas in Ecclesiis non potest dici major relatè ad illos. Ad 6. 12. intelligendum de exercitio jurisdictionis spiritualis intra Ecclesiam, non interdico; alias etiam in loco exempto possit Ordinarius exercere jurisdictionem spiritualem, & contentiosam. Ad 7. 12. inter eas pœnas non esse privationem Asyli.

DUBIUM V.

An asylo Ecclesiastico gaudeant alieni à fide: vel fugientes ad Ecclesiam ex causa civili?

Prima quæstio est, de infidelibus, 2. 377a de his, qui à fide defecerunt, 3. de hereticis. 4. de illis, qui v. g. metu carcerum ex causa civili, confugiunt ad Ecclesiam v. g. Debitores. Pro resolut. not. 1. privilegium asyli non esse directè concessum per-

sonis, sed *ipsis locis sacris*, & hoc, propter reverentiam illis debitam ex eo, quod ad Dei cultum destinata sint. 2. per constitutionem non esse derogatum his, quae per sacros Canones constituta sunt, quoad immunitatem; nisi in quantum volunt plures, vel pauciores esse casus criminum excludentium, vel non excludentium à privilegio Asylo, quam eos duntaxat, quos in sua constitutione *nominatim* expressit. 2. in quantum aliam formam, quam in ea praescripta sit, continent, quoad modum in his casibus, procedendi, quando casus occurrit, quod aliquis, criminis excepti Reus, Curiae seculari tradendus est; quibus praenotatis:

3773 Ad. 1. distinguunt aliqui, an infidelis, ante commissum delictum petierit baptismum? vel primò post? in primo casu eum gaudere Asylo Ecclesiae, affirmat Suarez l. 3. c. 10. n. 10. & alii; in secundo autem existimant, praesumi posse fictionem voluntatis, ad periculum evadendum; & tunc, si deprehendatur voluntas tantum simulata, non defendi ab Ecclesia; ratio sumitur ex c. *Inter alia*, h. t. ubi recipitur immunitas locorum juxta statuta Canonum, & *traditiones legum civilium*, sed iure civili L. 10. C. de his, qui ad Eccles. confug. *Judeos* (consequenter & alios infideles) *qui simulant se Christianae legi velle conjungi, ad Ecclesias fugientes, non esse suscipiendos*; ergo secus, si sincera voluntate converti velint. Coeterum mihi probabile videtur, omnes infideles, metu poenae confugientes ad Ecclesiam, esto non ostendant voluntatem, quod converti velint, gaudere Asylo in criminibus non exceptis. Nam hic non attenditur, nisi *privilegium loci*; nec ullus ab eo, ullo vitio infectus excluditur, nisi sit exceptum juxta constitutionem Gregorii XIV. & ira tenent Sylvester V. *Immunitas*. 3. q. 3. Fagnanus in c. *Inter alia*. h. t. à n. 60. & alii.

3774 Ad. 1. & constare ex 2. ad quaest. 1. praeced. & sequenti, ad 3. ad hanc igitur jam constat, haereticos formales, & viandos, propter vitium haereseos, excludi, quatenus est crimen exceptum, de quo egimus à n. 3710. coeterum, si haereticus toleratus, titulo alterius criminis, confugeret ad Ecclesiam, non foret excludendus, si crimen illud non foret exce-

Tom. III.

ptum; ita Sylvester cit. q. 3. dicto 2. Suarez c. 10. n. ult. Nec obstat L. de his supr. cit. quia, ut notat Suarez, loquitur solum de non baptizatis, seu *Judeis*, quales non sunt *haeretici*; & quamvis dicat *Judeos* non admittendos, si *simulant* voluntatem conversionis, ex quo procedunt, negantes *infidelem* gaudere asylo Ecclesiae; iure tamen novo per constitutionem Gregorii XIV. nemo Laicorum excluditur nisi Reus criminis excepti, cum Pontifex omnia in materia localis immunitatis reducerit ad unicam formam à se praescriptam, derogatis omnibus aliis, in quantum suae constitutioni contrariantur.

Ad. 4. & quod debitor, seu Reus de- 3775
biti civilis, ac ex ea causa metuens malum aliquod, atque fugiens ad Ecclesiam, pariter gaudeat asylo loci; probatur ex L. 1. C. de his, qui ad Eccles. confug. ibi: *Ut ad Ecclesias fugientes evitare possit crimina, vel pondera debitorum*; de quo Zoëlius l. 1. in Cod. tit. 12. de iis, qui ad Ecclesiam confug. q. 1. §. *iure civili*, dicens: Asylum Ecclesiasticum, seu immunitatem, iure civili, procedere etiam in confugiente Reo *ex causa debiti civilis*, qui nihilominus vocari potest, & per Procuratorem causam suam agere cogitur; contumace existente missio in bona, si contra eum decernitur. L. fin. c. h. t. in causa criminali non ira locum habet, ut patet ex novella de man. prim. §. *neque servi*; Si ob levius delictum eo confugerint, dominis restituendi sunt impetrata immunitate L. 6. in fin. §. *sane* h. t. si propter sententiam dominorum, bonis conditionibus sunt distrahendi, instit. de his, qui sui vel alieni juris sunt §. *sed hoc*, & subiungit: *Etiam id procedere in iure canonico*, quod in hoc passu sequendum, etiam à Laicis; cum agatur de causa Ecclesiastica, ubi immunitas est plenior; cum competat propter quamcunque causam, demptis duntaxat criminibus exceptis.

Pirhing h. t. n. 41. tradit eandem sen- 3776
tentiam, ubi rectè norat, quod, cum in c. *id constituimus*, 36. caus. 17. q. 4. dicitur, quod Ecclesiastici Canones decreverunt; & lex Romana constituit, ut ab Ecclesia Reos abstrahere non liceat, per Reos non tantum intelligi de-

Ttt ii

bent

bent Rei criminis: Sed etiam *Rei ex contractu*, vel *causa civili*, ut juxta legem civilem, quam hic Canon allegat, & approbat, fiat interpretatio; præsertim cum alii etiam canones universaliter loquantur de *Reis* confugientibus ad Ecclesiam. Idque procedit etiam in debitore publicorum tributorum, non obstante Auth. de mandat. Princip. §. *Neque autem* vers. *publicorum autem tributorum* c. 7. coll. 3. quippe, quæ adversatur immunitati Ecclesiæ per Canones concessa; subjungit tamen, à tradita doctrina excipi in Constitut. Gregorii XIV, *fraudentos*, sicut & illos, qui cum bonis suis fugiunt ad Ecclesiam, ea secum deferendo, vel aliàs abscondere, in fraudem creditorum; hi enim non gaudent immunitate Ecclesiæ: Sed extrahi possunt, ut notat Gutier. *pract. qq. lib. 1. q. 1. n. 13.* Sic ille: sed hæc exceptio in Constitut. Gregorii XIV. non reperitur, prout videri potest à n. 3707. ubi eam ex toto retulimus.

ARTICULUS II.

Quæ commoda Rei habeant ex asilo Ecclesiastico?

3777 **R**esp. principalem effectum esse, quòd Reus criminis, non excepti, per vim extrahi non possit licite de loco sacro; c. *Reum* 17. q. 4. ibi: *Reum ad Ecclesiam confugientem nemo abstrahere audeat; neq; inde donare ad pœnam, vel ad mortem: Ut honor DEI & Sanctorum ejus conservetur: Sed Rectores Ecclesiarum pacem & vitam, ac membra ejus obtinere studeant: Tamen legitime componat, quod iniq; fecit, & si contra hoc veniretur, non tantum Ecclesiam, sed ipsum etiam Reum agere posse, ut restitatur sue libertati, qua injuste privatus est;* Hoc enim exigit jus eorum, injuste læsum per ejusmodi extractionem violentam, nam de hac loquitur c. *Inter alia*. 6. h. t. ubi Innocentius III. Regi Scotiæ scribens: *Tuis quæstionibus*, inquit: *respondentes, juxta sacrorum statuta Canonum, & traditiones legum civilium, ita duximus distinguendum: Quod fugiens ad Ecclesiam, aut liber, aut servus existit. Si liber?* quantumcunque gravia male-

ficia perpetraverit, non est violenter ab Ecclesia extrahendus, nec inde damnari debet ad mortem, vel ad pœnam, sed Rectores Ecclesiarum sibi obtinere debent membra, & vitam: Ex quo deducitur, hanc immunitatem sacri loci non lædi, si Reus, sponte, vel alio modo, illectus exiret de loco sacro, & caperetur, quod intellige, si non intercessit dolus eum educentis; nam *dolus* in hac re habetur pro *vi*, ut tradit Azor. p. 2. l. 8. q. 14. & alii: Ubi nota, quòd in dicto c. *Reum*, aliàs legebatur non *donare*, sed *damnare*; esse tamen emendatum, annotat ibid. gloss. V. *Donare*, & hoc iterum repositum, ut notatur, quòd ejusmodi Reum non liceat *inde*, nimirum de loco sacro *donare*; hoc est *tradere*.

Prædictam regulam limitat Pithing 3771 h. t. n. 43. dicens: Limitatur autem 1. quod dictum est, de non extrahendo per vim Reo ex Ecclesia, primò, quòd *Judex secularis*, in casibus à jure exceptis, in quibus non habet locum immunitas, *potest Reum confugientem ad Ecclesiam per vim, etiam propria auctoritate, & sine consensu, ac licentia Episcopi, vel alterius Prælati, aut Rectoris Ecclesiæ extrahere, neque ex eo violatur immunitas Ecclesiastica*; quia jus ipsum dat talem facultatem, adeoque non est necessarium, illam ab homine petere, vel obtinere, & cum Ecclesia tunc fugientes ad loca sacra non turetur, nec tutari velit c. *ut. h. t.* nulla fit ei injuria. Verùm hoc videtur admitti non posse, cum in Constitutione Gregorii XIV. contrarium statutum sit, ut constat ex dict. n. 3712. propter quod ipse, dictum n. 43. restringit in n. 45. solum ad casum loci, quo constitutio Gregorii XIV. recepta non est.

Si quæras, an non tantum in casu criminis *excepti*, sed etiam *non excepti* Reus per Judicem secularem, ex justa causa per vim extrahi possit ab Ecclesia, sine violatione immunitatis Ecclesiæ, datâ prius à Judice idoneâ cautione vel saltem juratoriâ, de impunitate delinquentis, quoad vitam, & membra, & omnem pœnam corporalem? affirmativam sequitur Sylvester V. *Immunitas*. 3. q. 4. Pithing h. t. n. 44. qui probat 1. ex